МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури та мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
На засіданні кафедри театрознавства та акторської майстерності
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08. 2024 р.)
Гарант ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»

доц. Мирослава ЦИГАНИК

СИЛАБУС / SYLABUS

з навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО КІНО»,

що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
із спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»

Львів – 2024 р.

Назва навчальної дисципліни	Історія українського кіно
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва освітньої програми	02 Культура і мистецтво, 026 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладачі дисципліни	Патрон Ірина Василівна, асистент кафедри театрознавства та акторської майстерності, аспірантка кафедри кінознавства Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
Контактна інформація викладачів	patronira@gmail.com, iryna.patron@lnu.edu.ua http://kultart.lnu.edu.ua/employee/patron-iryna-vasylivna
Консультаціїдо дисципліни відбуваються	Кожного четверга : 18.00 - 19.00 год. (вул. Валова, 18, ауд. 18) он-лайн консультації: patronira@gmail.com Для погодження часу он-лайн консультацій, слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).
Сторінка дисципліни	https://kultart.lnu.edu.ua/employee/patron-iryna-vasylivna
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Історія українського кіно» є вибірковою навчальною дисципліною зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно для першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається у 6 і 7 семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Семестровий (підсумковий) контроль	Залік у 7 семестрі
Коротка анотація дисципліни	Впродовж вивчення дисципліни студенти ознайомлюються з особливостями творення історії українського кіно, з ключовими фільмами і творцями (режисери, актори, оператори, художники, сценаристи та ін.) українського кіно різних періодів (від зародження і становлення до кіно сучасної України), в контексті розвитку світового кіно. Програма містить лекційний курс, а також практичні заняття. Практична робота – це перегляд фільмів (або їх фрагментів) та обговорення, аналіз. Семінарські заняття орієнтовані на засвоєння студентами основного теоретичного матеріалу курсу та вміння застосовувати набуті знання для розуміння та аналізу процесів і явищ у кіномистецтві. Впродовж вивчення курсу студенти засвоюють поняття та категорії, що є потрібними для розуміння та аналізу історії українського кіномистецтва, як важливої галузі культури.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Історія українського кіномистецтва» є ознайомити студентів зі специфікою історичного розвитку українського кіномистецтва, познайомити з ключовими фактами, фільмами, постатями та визначити їх особливості і значення для розвитку українського кіно, прищепити навички аналітичного і теоретичного мислення, провести паралелі між розвитком українського кіно та світового.
Ключові слова	Кіно, історія українського кіно, фільм, кінозасоби, кіножанри
Формат дисципліни	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять, переглядів та обговорень фільмів та консультації для кращого розуміння тем

Тривалість навчальної дисципліни	Два семестри: 6,7 сем.
Обсяг навчальної дисципліни	Всього 180 годин: 64 годин аудиторних занять (з них 8 годин лекційних занять та 56 годин практичної роботи) та 116 год. – самостійна робота
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **Знати** - історичні етапи розвитку українського кінематографа; - основні факти з історії українського кіномистецтва; - ключові українські кінофільми, які вплинули на розвиток кіномистецтва; - творчість видатних митців українського кінематографу (режисерів, акторів, операторів, композиторів, художників драматургів, тощо); - основи розвитку українського кіно на різних українських землях та в порівнянні із світовим кіно; **Вміти** - аналізувати та теоретично осмислювати різні періоди розвитку українського кіномистецтва; - орієнтуватися ключових фактах історії українського кіно; - описувати фільми, використовуючи аналіз мистецьких кінозасобів; - оперувати кінотермінологією, поняттями та категоріями, що є потрібні для розуміння та аналізу різних процесів у кіно - здійснювати історичний аналіз впливу суспільно-політичних процесів на розвиток кінематографа в Україні; - обґрунтовувати власне бачення проблем історичного розвитку українського кінематографа;
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	**Аналітичні навички**: вивчення ключових засад розвитку історії українського кіно дозволить розвинути здатність аналізувати складні ситуації, розбирати проблеми на складові та визначати оптимальні рішення. **Навички критичного мислення**: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, напрямів та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. **Комунікаційні навички**: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. **Гнучкість**: вивчення дисципліни розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві. **Навички роботи в команді**: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання.
Теми	ТЕМА 1. Початки кінематографу в Україні ТЕМА 2. ВУФКУ. Кіноавангард ТЕМА 3. Кіно 1930-40 рр. ТЕМА 4. Сталінське і повоєнне кіно ТЕМА 5. «Відлига» і українське поетичне кіно ТЕМА 6. «Застій» та кіномодернізація. ТЕМА 7. Кіно часів перебудови ТЕМА 8. Сучасне українське кіно
Пререквізити	-
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання дисципліни	Різні форми презентацій, індивідуальні і групові завдання, студентська розробка, дискусія, метод навчальної рольової гри, розповідь, пояснення, самостійні вправи, дискусія, бесіда, мозкова атака

Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет. Проектор, ноутбук, звукові колонки
Література для вивчення дисципліни	Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел інформації, яких немає у списку рекомендованих. **Основна література**: 1. Актори в битві за Україну: воїни, волонтери, благодійники. Кінематографічні студії. К., 2023. 318 с. 2. Антологія української кінокритики 1920-х. Том 1. Кіно / Аналіза, 2019. - 176 с. 3. Антологія української кінокритики 1920-х. Том 2. Кіно / Експеримент 4. Брюховецька Л. Приховані фільми. Українське кіно 1990-х – К., «АртЕк», 2003. 5. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011. 6. *Брюховецька Лариса.* Іван Миколайчук.— К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», Видавничий дім «КМ Академія».— 2004.— 272 с. 7. Брюховецька. Майстри кінозображення. К., 2020. 208 с. 8. Горпенко Володимир. Історична динаміка термінології сучасних екранних мистецтв (німе кіно) // Стратегії дослідження екранних медіа. — 7. — К. : НАН України; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2013. — 356 с. — (Наукові студії ІМФЕ) — ISBN 978-966-02-7076-3. 9. *Госейко Любомир.* Історія українського кінематографа. 1896–1995.— Перекл. з фр.— К.: Кіпо-Коло.— 2005.— 464 с. 10. Довженко і кіно XX століття.— Зб. ст.— Упор. Л. Брюховецька, С. Тримбач.— К.: Редакція журналу «Кіно-Театр», В-во Поліграфцентр «ТАТ».—2004.— 264 с. 11. Довженко і світ. Творчість О. Довженка в контексті світової культури.—Упор. С. Плачинда.— К.: Радянський письменник.— 1984.— 224 с. 12. Енергія відродження. Українське кіно 2014-2020. Випуск 13. Колективна монографія. Упорядник і наук. редактор Брюховецька Л. Редакція журналу «Кіно-театр». К. : 7БЦ, 2023. 248 с. 13. *Зубавіна Ірина.* Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті.— К.: Інститут проблем сучасного мистецтва.— 2007.— 296 с. 14. *Іллєнко Юрій.* Парадигма кіно.— К.: Абрис.— 1999.— 416 с. 15. Історія українського радянського кіно. Том другий 1931–1945.— К.: Наукова думка.— 1987.— 216 с. 16. Історія українського радянського кіно. Том перший 1917–1930.— К.: Наукова думка.— 1986.— 248 с. 17. *Корнієнко Іван.* Півстоліття українського радянського кіно. Сторінки історії.— К.: Мистецтво.— 1970.— 228 с. 18. *Кошелівець Іван.* Олександер Довженко. Спроба творчої біографії.— Сучасність.— 1980.— 428 с. 19. Крізь кінооб'єктив часу. Спогади ветеранів українського кіно.— К.: Мистецтво.— 1970.— 320 с. 20. Нариси з історії кіномистецтва України / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистецтва ; [Редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. ; ред.-упоряд. І.Зубавіна]. — К. : Інтертехнологія, 2006. — 862 с. : іл. — Бібліогр. наприкінці ст. Культура України http://elib.nplu.org/object.html?id=1822

	21. Патрон І.В. З історії розвитку і становлення кіномистецтва в Галичині у 20–30 роках ХХ століття / Ірина Патрон // Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство. – Львів, 2019. – Вип. 20. – С. 192 – 202. http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/10624. 22. Патрон І. "Успішне кіно – це те, про яке думають" / Ірина Патрон, розмовляла Б. Ткачук // Режим доступу: https://kino.24tv.ua/intervyu-kinoznavitseyu-do-dnya-ukrayinskogo-ukrayina-novini_n1735196?fbclid=IwAR2U-FllWd6qEr3XrS2jrtwB3m3aNS-RsXzZx4hLodqYvaDL3dd7UwwFhp4. 23. Поетичне кіно: заборонена школа.— К.: В-во «АртЕк», Редакція журналу «Кіно-Театр».— 2001.— 464 с. 24. Росляк Р. Кіноосвіта в Україні (перша третина ХХ ст.)/ Р.В. Росляк. - Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології їм. М. Т. Рильського НАН України - К.: Екмо, 2006. - 226 с. 25. *Сергій Параджанов.* Злет. Трагедія. Вічність.— Твори, листи, документи, архівів, спогади, статті, фотографії.— Упор. Р.М. Корогодський, С.І. Щербатюк.— К.: «Спалах» ЛТД.— 1994.— 280 с. 26. *Скуратівський Вадим.* Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза. Структура. Функції.— К.: В-во Івана Федорова.— 1997.—Ч.1.— 224 с., ч.2 — 240 с. 27. Тримбач С. Кіно народжене Україною. Альбом антології українського кіно. К.: Техніка, 2016. – 384 с. 28. *Тримбач Сергій.* Олександр Довженко. Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі.— Вінниця: Глобус-Прес.— 2007.— 800 с. 29. У КІНО-КОЛІ. За ред. В.Войтенка. К.: Дух і Літера, 2021. – 560 с. **Інтернет-джерела**. http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/1691 http://www.ktm.ukma.edu.ua https://moviegram.com.ua/about/ Державне агенство України з питань кіно. URL: https://degkino.gov.ua/ Офіційний сайт Одеської обласної організації НСФХУ. URL: https://www.facebook.com/NSPAU Офіційний сайт UA:Культура. URL: https://culture.suspilne.media (дата звернення: 02.05.2024) **Законодавча база** 1. Закон України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» від 23.03.2017 № 1977-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-19#Text 2. Закон України «Про внесення зміни до Закону України «Про ратифікацію Європейської конвенції про спільне кінематографічне виробництво» від 18.09.2013 № 579-VII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-18#Text 3. Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Французької Республіки про спільне виробництво фільмів» від 23.05.2012 № 4828-VI URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4828-17#Text 4. Пачос, Ю., (2012). Співпраця України і Польщі в галузі кінематографу за роки української незалежності (1991–2011). Інтелігенція і влада : громад.-політ. наук. зб. Серія «Історія» / Одес. нац. політехн. ун-т., 26, 125–131.
Критерії оцінювання (окремо для кожного	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

виду навчальної діяльності)

- практичні: 80% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 84;
- • залік: 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 16.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Практичні вправи. При оцінюванні буде враховуватися вміння застосувати теоретичний матеріал на практиці і творчий підхід до виконання завдань.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають не менше 70 % заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

П**олітика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	**Максимальна кількість балів**
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях 28*3=84	
Критерії оцінювання	
Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.	**3**
Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	**2**

	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.	**1**
	2. Самостійна робота студентів (СРС)	
	Критерії оцінювання	
	Самостійна робота (тестування за результатами виконаних самостійних робіт). Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі (виконанні залікового модулю).	**5**
	3. Індивідуальна робота студентів (ІНДР)	
	Здобувачі вищої освіти можуть отримати **додаткові бали** за виконання індивідуальних завдань: написання статей, рецензій, відео-відгуків і оглядів, проходження запропонованих онлайн курсів, участь у зйомках фільмів, участь у кінофестивалях.	
	Критерії оцінювання	**5 балів**
	▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	**5**
	▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**4-3**
	▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**2-1**
	▪ робота не виконана або не зарахована.	**0**
	4. Залікове завдання	**16 (6+10)**
	Залік виставляється за підсумками поточної успішності студента впродовж семестру і виконання залікового завдання. Результат заліку залежить від загальної кількості набраних балів впродовж семестру. Студент виконує фінальне залікове завдання у вигляді письмової роботи (презентації, відео про українського кіноактора, кінорежисера) або усної відповіді (2 питання по 3 бали) – **6** б. і у формі тестових завдань (10 балів). Письмовий тест. За 20 питань - отримує **10** балів (0,5 б. за кожне правильно виконане завдання)	
	Критерії оцінювання залікового завдання	**6 балів**
	▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі, з використанням прикладів, аргументованих думок, наявність візуалізації	**6-5**
	▪ робота захищена, але виконана частково, з поясненнями та висновками, проте з порушенням термінів або вимог	**4-3**
	▪ робота виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**2-1**
Дотримання умов доброчесності	**Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти в частині НДР будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів вищої освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою	

	для її незарахуванням викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.** Принципи доброчесності в Університеті та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка. Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/ Центру забезпечення якості освіти ЛНУ: http://education-quality.lnu.edu.ua/accreditation/university-documents/ Онлайн курс «Академічна доброчесність» викладений за посиланням: https://vumonline.ua/course/academic-integrity- at-the-university/.
Навчання іноземною мовою	Не передбачено
Позааудиторні заняття	Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь у кінофестивалях, конференціях, форумах, круглих столах, творчих зустрічах по темі українського кіно, кінопробах тощо (за активну участь отримують додаткові бали). У рамках неформальної освіти здобувачі можуть самостійно проходити курси на онлайн платформах за темами навчальної дисципліни, що буде враховуватися при оцінюванні аудиторної та самостійної роботи здобувача.(напр., https://culturalproject.org/products/kino/ ; https://filmschool.com.ua/)
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.